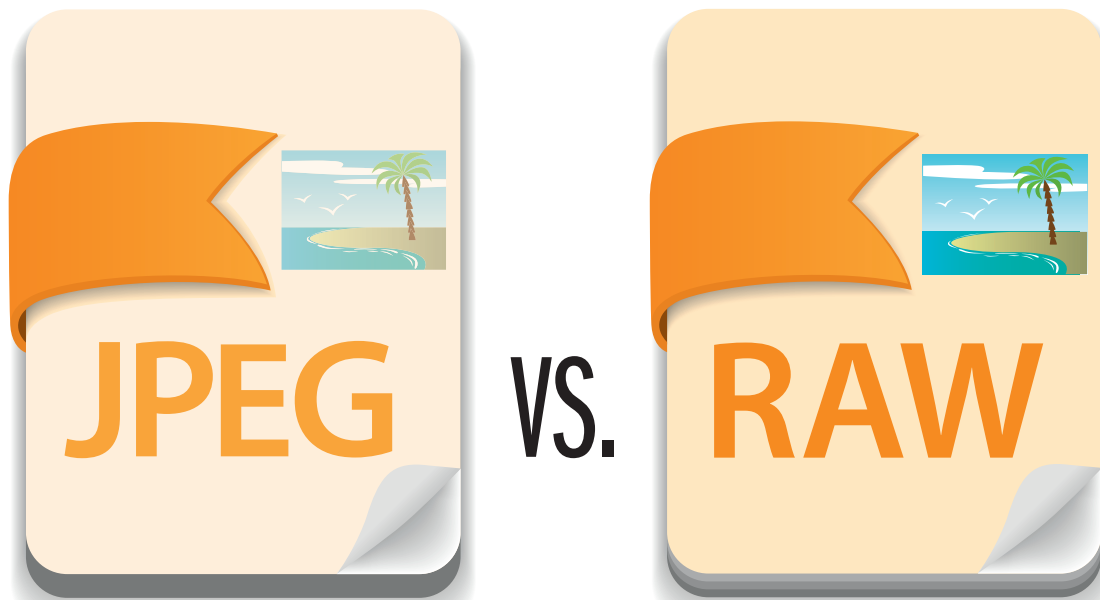

Derfor skal du skyde i raw

SKREVET AF // KRISTOFFER ENGBØ

Vi har for længst overgivet os til raw-formatet, og her kan du se, hvorfor **det er så suverænt**, og hvilke knapper du skal skrue på for at slå jpeg i billedbehandlingen.

I artikler her i bladet nævner vi ofte, at det er en stor fordel at fotografere i raw-format frem for jpeg. Du får nemlig en langt højere billedkvalitet, hvis du justerer i gode raw-konvertere som dem i Elements, Lightroom og Photoshop, end kameraet kan give dig med sine komprimerede jpeg-filer.

Raw-filen indeholder oplysninger om, hvor meget lys hver pixel på billedchippet har modtaget. De rå data skal gennem en proces, hvor farverne skal på plads, lyset skal justeres, skarpheden skal bestemmes og meget mere. På en jpeg-fil foregår alle disse justeringer i kameraet, mens du med en raw-fil kan justere det hele på den mere kraftfulde computer.

Her skal du sætte ind

Raw-filen, som er i 12 eller 14 bit, indeholder desuden langt flere billeddata end jpeg-filen, som er på otte bit. Jpeg-filen indeholder 256 lysniveauer fra sort til hvidt, hvorimod en raw-fil på 12 bit indeholder 4096, og en på 14 bit har hele 16.384 niveauer. Det betyder

mere jævne overgange i nuancerne i fx en himmel, og det gør også, at du i langt højere grad kan hente detaljer i de lyseste og mørkeste områder.

Jpeg-filen indeholder de justeringer, som kameraet har valgt at give motivet. Med raw-filen har du langt bedre muligheder for at justere billedet, så det ser fuldstændig ud som det motiv, du stod overfor. Du kan altså få mere realistiske resultater med raw.

Der er nogle få ulemper ved raw. Filerne fylder mere end jpeg, de skal konverteres, før andre kan se dem, og skal du tage mange fotos i træk, gør de tunge filer, at kameraet bliver lidt langsommere end med jpeg. Den højere billedkvalitet opvejer dog i høj grad de få ulemper, og her kan du se, hvorfor raw er jpeg langt overlegent, og hvor du skal justere i billedbehandlingen for at slå jpeg-filerne af banen. Du finder de samme funktioner i både Lightroom, Elements og Photoshop. I de to sidste skal du i stedet for paneller i højre side af brugerfladen vælge faneblade i højre side af raw-konverteren. ■

RAW

De to udsnit refererer til detaljer og eksponering.

JPEG

JPEG

Basic

Treatment: **Color** | Black & White

WB: Custom

Temp: 5500

Tint: +19

Tone: Auto

Exposure: -1,00

Contrast: +9

Highlights: -73

Shadows: +81

Whites: 0

Blacks: 0

Presence

Clarity: 0

Vibrance: 0

Saturation: 0

Detail

Sharpening

Amount: 58

Radius: 1,0

Detail: 48

Masking: 22

Noise Reduction

Luminance: 0

Detail: 50

Contrast: 0

Color: 25

Detail: 50

Smoothness: 50

Camera Calibration

Process: 2012 (Current)

Profile: Adobe Standard

Previous | Reset

HELT PRÆCISE FARVER

I raw-konverteren kan du selv bestemme hvidbalance og dermed farvegengivelse – uden kvalitetstab. I jpeg-filen er hvidbalancen valgt, og det giver lidt kvalitetstab at rette farver i billedbehandling. Du justerer med Temp og Tint. Gør billedet varmere ved at føre Temperature mod højre.

PERFEKT EKSPONERING

Selv om et område ser helt hvidt eller sort ud, kan du få detaljer frem i raw-konverteringen. I jpeg-udgaven kan store dele af en himmel være kridhvid, og det kan ikke reddes. Med raw kommer nuancerne tilbage. Før skydeknapperne Highlights og Whites mod venstre for at redde højlys. Whites tager kun fat i de næsten hvide områder, mens Highlights ændrer højlysene. Red skyggerne med Shadows og de helt mørke områder med Blacks.

ADGANG TIL ORIGINALEN

Du kan altid vende tilbage til originalen og starte forfra, da alle justeringer ligger i en sidefil eller raw-konverterens database. Med jpeg-filen overskriver man originalen, når man justerer, eller også skal man gemme flere versioner af samme billede.

FLERE DETALJER

Raw-filen indeholder de uberørte billeddata, mens jpeg-filen er en billedbehandlet udgave, som er komprimeret. Det går især ud over de fineste detaljer, der kan blive lidt gnidrede. I panelet Detail kan du under Sharpening forbedre detaljegraden. Amount styrer mængden af skarphed, og Detail afgør detaljegraden. Før begge mod højre, til detaljegraden er fin. Justér også med Masking.

MINDRE STØJ

Løfter du mørke områder, får du ofte mindre støj, end hvis du gør det samme i en jpeg. Desuden kan du med skydeknapperne under Noise Reduction justere dig frem til et langt bedre forhold mellem støj og detaljer, end kameraets standardindstilling kan. Brug Luminance til korn og Color til farvestøj.

BEDRE MED ÅRENE

Raw-konverterne bliver hele tiden bedre, og nye funktioner og justeringsmuligheder betyder, at du i dag kan hive højere kvalitet ud af en raw-fil fra 2005, end du kunne for ti år siden. Om ti år vil du sikkert kunne få endnu bedre kvalitet fra de raw-filer, du tager i dag. Ud for Process under Camera Calibration kan man vælge den nyeste konverteringsmetode.